

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра дизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою факультету
технологій та бізнесу
(прот. № 2 від «16» 09 2025р.)
Декан Надія ВЕДМІДЬ

СУЧАСНІ СТИЛІ В МИСТЕЦТВІ ТА ДИЗАЙНІ /
CONTEMPORARY STYLES IN ART AND DESIGN

РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE

освітній ступінь	магістр / Master
галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки / Culture, Arts and Humanities
спеціальність	В2 Дизайн / Design
освітня програма	Графічний дизайн/ Graphic Design

КИЇВ 2025

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: Аліна СЛІВІНСЬКА, кандидат філософських наук, доцент кафедри дизайну, магістр дизайну

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри дизайну 1 вересня 2025 р., протокол № 3.

Рецензенти:

Руслана БЕЗУГЛА, доктор мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну

Асмаї ЧІБАЛАШВІЛІ, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України

СУЧАСНІ СТИЛІ В МИСТЕЦТВІ ТА ДИЗАЙНІ / CONTEMPORARY STYLES IN ART AND DESIGN

РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE

освітній ступінь магістр / Master

галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки / Culture, Arts and Humanities

спеціальність В2 Дизайн / Design

освітня програма Графічний дизайн / Graphic Design

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Тема	Усього годин / кредитів	Лекції	Практичні	СРС	Форми контролю
Тема 1. Стил, стилізація, періодизація стилів мистецтва і дизайну	14	2	2	10	УО, ІР
Тема 2. Методи стильового аналізу та атрибуції у мистецтві та дизайні	14	2	2	10	УО, ІР
Тема 3. Витоки і ранній модернізм (до 1945 р.)	14	2	2	10	УО, ІР
Тема 4. Повоєнні стилі мистецтва: абстрактний експресіонізм, поп-арт, концептуалізм	14	2	2	10	УО, ІР, П
Тема 5. Мінімалізм і його розгалуження: постгестуальна абстракція, перформанс, ленд-арт	14	2	2	10	УО, ІР, П
Тема 6. Стилi 1970–1990-х: феміністичне мистецтво, фотореалізм, вуличне мистецтво	14	2	2	10	УО, ІР
Тема 7. Постмодернізм і сучасне мистецтво	16	2	2	12	УО, ІР
Тема 8. Стилi дизайну першої половини ХХ ст.: ар-нуво, ар-деко, баугауз, функціоналізм	16	2	2	12	УО, ІР
Тема 9. Стилi дизайну другої половини ХХ – поч. ХХІ ст.: мідсенчурі, органічний дизайн,	16	2	2	12	УО, ІР

Тема	Усього годин / кредитів	Лекції	Практичні	СРС	Форми контролю
постмодернізм у дизайні, максималізм, сучасна еклектика, хай-тек, деконструктивізм					
Тема 10. Український стильовий контекст: авангард, модерн, етностиль та ідентичність	16	2	2	12	УО, ІР
Тема 11. Мистецтво і дизайн спротиву: візуальна мова під час війни, арт- активізм	16	2	2	12	УО, ІР, П
Тема 12. Актуальні проблеми дизайну: цифровізація, штучний інтелект, екологічність і сталий розвиток (sustainability)	16	2	2	12	УО, П
Разом	180 / 6	24	24	132	
Підсумковий контроль – екзамен					

Примітка: **УО** – усне опитування; **ІР** – виконання індивідуальної роботи; **П** – презентація.

. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
<i>Знати:</i> зміст категорій «стиль», «напря́м», «течі́я», «мане́ра», «мода»; види стилізації (декоративна, кон'юнкту́рна, іміта́ційна, раціона́льна) та її співвідношення з цитуванням і наслідуванням; принципи періодизації стилів (поетапність, маятник, спіраль); поняття стильового канону, плюралізму та еклектики; етичні межі роботи з чужим	Лекція 1. Стиль, стилізація, періодизація стилів мистецтва і дизайну 1. Поняття стилю: співвідношення із суміжними категоріями (напря́м, течі́я, мане́ра, мода). 2. Стилiзація як метод: види та функції (декоративна, кон'юнкту́рна, іміта́ційна, раціона́льна). 3. Принципи періодизації стилів (поетапність, маятник, спіраль). 4. Стиль як вираження світогляду й соціального устрою доби. 5. Стилiвовий плуралізм і проблема стилiвової ідентифікації в умовах глобалізації. 6. Стилiзація як джерело проєктних ідей; етичні межі роботи з чужим стилем і культу́рною спадщиною. Список рекомендованих джерел Основний: 2 [с. 8–16], 4 [с. 107–110] Додатковий: 19 [с. 51–102] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Розмежування категорій стилю і моди. 2. Принцип маятника в історичній зміні раціоналістичних і декоративних епох. 3. Стилiзація та плагіат у сучасній дизайн-практиці. 4. Культурна апропріація в моді та дизайні: де межа між натхненням і привласненням.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
стилем і культурною спадщиною.	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 2 [с. 8–16], 4 [с. 107–110]; Додатковий: 19 [с. 51–102]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 29, 31, 33].	10
<i>Вміти:</i> розмежовувати стиль, напрям, манеру й моду на конкретних прикладах; визначати вид стилізації та механізм трансформації першоджерела; генерувати ідеї проєктних рішень на основі свідомої стилізації; оцінювати, де стилізація переходить у копіювання чи культурну апропріацію, і діяти соціально відповідально.	Практичне заняття № 1. Стилiзація твору мистецтва в костюмі (на матеріалі Мет Гала «Costume Art») Мета: визначити механізм і межі стилізації як методу трансформації першоджерела та навчитися відрізняти стилізацію від цитування й копіювання. Практичні завдання: 1. Оберіть один образ із Мет Гала «Costume Art», що явно посилається на конкретний твір мистецтва або художника ХХ–ХХІ ст. (живопис, скульптура, фотографія, інсталяція — на ваш вибір). Джерело має бути перевіреном і описаним: назва твору, автор, рік. 2. Знайдіть і додайте зображення: (а) оригінальний твір, (б) сценічний образ. 3. Визначте вид стилізації за класифікацією з лекції — декоративна, кон'юнктурна, імітаційна чи раціональна. 4. Обґрунтуйте вибір: які саме формальні елементи джерела (колір, лінія, фактура, композиція, символіка) перенесено в костюм, а які — трансформовано або відкинуто. 5. Дайте відповідь на питання: чи є цей образ стилізацією, чи радше прямим цитуванням / копіюванням джерела? Аргументуйте, спираючись на співвідношення понять «стилізація — цитування — наслідування» з лекції.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
	6. Опишіть (3–5 речень), як контекст Мет Гала (медійність, комерційний запит, статус заходу) вплинув на характер стилізації — чи можна вважати це прикладом кон'юнктурної стилізації незалежно від обраного основного виду. 7. Запропонуйте власну ідею стилізації того самого твору для графічного продукту (афіша, упаковка, обкладинка) та поясніть, як ви уникаєте прямого копіювання. <i>Формат виконання: 1–2 слайди або сторінки — зображення джерела й образу поруч, письмовий аналіз (до 300 слів) і ескіз власної ідеї.</i>	
<i>Знати:</i> зміст формального аналізу твору (композиція, пластика форми, колорит, фактура, пропорції, ритм); іконографічний та іконологічний методи Е. Панофські та три рівні інтерпретації; принципи технологічної й матеріалознавчої атрибуції в предметному дизайні;	Лекція 2. Методи стильового аналізу та атрибуції у мистецтві та дизайні 1. Формальний аналіз твору (композиція, колорит, фактура). 2. Іконографічний та іконологічний методи (за Е. Панофські). 3. Технологічна й матеріалознавча атрибуція в предметному дизайні. 4. Порівняльно-історичний метод зіставлення аналогів. 5. Практика стильового аналізу як інструмент виявлення й розв'язання проєктних проблем та обґрунтування рішень. Список рекомендованих джерел Основний: 4 [с. 107–110] Додатковий: 19 [с. 51–102] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Рівні інтерпретації в іконологічному методі Е. Панофські. 2. Технологічна атрибуція як засіб визначення походження об'єкта дизайну. 3. Сильовий аналіз в експертизі автентичності репліки. 4. Сильова непослідовність у дизайн-проєкті: як її виявити та виправити.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
порівняльно-історичний метод; роль стилістичної експертизи. <i>Вміти:</i> здійснювати формальний, іконологічний та атрибуційний аналіз твору мистецтва чи об'єкта дизайну, чітко розмежовуючи рівні аналізу; розпізнавати стильові цитати в чужих і власних проєктах; виявляти та ставити проєктні проблеми, пов'язані зі стильовим рішенням, і розв'язувати їх на основі	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 4 [с. 107–110]; Додатковий: 19 [с. 51–102]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 29, 31, 33].	10
	Практичне заняття № 2. Формальний, іконологічний та атрибуційний аналіз твору Мета: опанувати формальний, іконологічний та атрибуційний методи аналізу як взаємодоповнювальні інструменти визначення стильової належності твору. Практичні завдання: 1. Оберіть один твір мистецтва або об'єкт дизайну (обмеження за епохою чи стилем відсутнє). Додайте зображення обраного твору (обов'язково). 2. Абзац 1. Формальний аналіз: тільки те, що видно фізично, без інтерпретації змісту — композиція, пластика форми, колорит, фактура, конструктивні й декоративні елементи, пропорції, ритм. Заборонено описувати сюжет. 3. Абзац 2. Іконологічне тлумачення (за Е. Панофскі): доіконографічний опис → іконографічне впізнавання (образи, сюжети, символи за конвенцією) → іконологічний висновок. 4. Абзац 3. Атрибуційна гіпотеза: на основі яких ознак (матеріал, техніка виконання, конструкція, технологічні прийоми) можна висунути припущення про час, авторство чи школу походження. 5. Фінальна рефлексія (3–5 речень): чи змінюють ці три методи одне одного, чи доповнюють? Що втрачається, якщо застосувати лише один метод?	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
аргументованого стильового аналізу.	6. Знайдіть приклад сучасного дизайн-проєкту з непослідовною або невдалою стилізацією, сформулюйте проблему та запропонуйте спосіб її розв'язання. <i>Формат задачі: до 400 слів аналітичного тексту, зображення твору додається обов'язково. Критерій оцінювання: чіткість розмежування трьох абзаців (типова помилка — змішати формальний опис з іконологічним висновком уже в першому абзаці).</i>	
Знати: передумови кризи академічного мистецтва та причини формування модернізму; ключові напрями раннього модернізму та європейського авангарду (кубізм, футуризм, абстракціонізм, супрематизм, неопластицизм, дадаїзм, сюрреалізм, експресіонізм); творчі методи провідних	Лекція 3. Витоки і ранній модернізм (до 1945 р.) 1. Криза академічного мистецтва і вплив фотографії та японської гравюри. 2. Абстракція до Першої світової війни: Кандинський, Малевич, Мондріан. 3. Європейський авангард: кубізм, футуризм, дадаїзм. 4. Сюрреалізм: метод дослідження позасвідомого. 5. Баугауз як синтез мистецтва, ремесла і промисловості. 6. Причинно-наслідкові зв'язки становлення модернізму; авангардні методи як генератори ідей у дизайні. Список рекомендованих джерел Основний: 3 [с. 370–435] Додатковий: 7 [с. 115–241], 17 [с. 33–151] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Вплив фотографії і японської гравюри на кризу миметичного мистецтва. 2. Відмінність супрематизму Малевича від кубізму Пікассо. 3. Методологія Баугаузу як основа професійного дизайну. 4. Як Перша світова війна змінила художню мову авангарду.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
митців; методологію Баугаузу як основу модерністського дизайну.	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 3 [с. 370–435]; Додатковий: 7 [с. 115–241], 17 [с. 33–151]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 29, 31, 33].	10
<i>Вміти:</i> пояснювати причинно-наслідкові зв'язки між суспільно-технологічними змінами і появою нових художніх мов; розпізнавати формальні ознаки напрямів авангарду; відтворювати авангардні методи (редукція, автоматизм) як інструменти генерування ідей; застосовувати їх для розв'язання творчих	Практичне заняття № 3. Лабораторія авангарду Мета: на власному досвіді простежити перехід від миметичного зображення до автономної форми, дослідити сюрреалістичний автоматизм і систематизувати напрями європейського авангарду в стильовій карті. Практичні завдання: 1. Візьміть аркуш із трьома білими фігурами — трикутник, квадрат, коло. Розфарбуйте кожен одним з трьох основних кольорів (жовтий, червоний, синій) і письмово обґрунтуйте вибір. Порівняйте з гіпотезою В. Кандінського: жовтий — «гострий» колір, належить трикутнику; червоний — «земний», квадрату; синій — «духовний», колу. Чи збіглися ваші відповіді? 2. Розкладіть 11 станів серії «Бик» Пікассо в ряд. Визначте, на якому етапі зображення перестає бути мимезисом і стає автономною формою; обґрунтуйте вибір межі. Домалюйте гіпотетичний 12-й стан. Уявіть, що він — логотип бренду: яким міг би бути цей бренд і які цінності він транслює через таку форму? 3. Розгляньте три роботи П. Мондріана в хронологічному порядку: «Червоне дерево» (1908–1910) → «Сіре дерево» (1911) → «Цвітуча яблуня» (1912). Для кожної визначте стиль виконання, чи впізнається дерево як предмет, що відбувається з кольором, лінією, перспективою й об'ємом.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
проблем у графічному дизайні.	4. Об'єднайтеся в групи по 3–4 особи. Складіть аркуш гармошкою за кількістю учасників. Кожен по черзі малює свою частину тіла, не бачачи попередніх малюнків. Розгорніть аркуш і поясніть, чому цей метод ілюструє сюрреалістичний автоматизм, а не свідому редукцію форми. 5. Побудуйте хронологічну карту ключових напрямів європейського авангарду 1900–1930-х рр. (рік і місце виникнення, 2–3 формальні ознаки, представники). Позначте стрілками, які напрями виникли як реакція на попередні або на суспільні події (війна, технології) — тобто причинно-наслідкові зв'язки.	
<i>Знати:</i> особливості Нью-Йоркської школи і абстрактного експресіонізму (техніки, представники); принципи поп-арту як естетизації масової культури; ідеї концептуального мистецтва та дематеріалізації об'єкта; естетичні проблеми повоєнних	Лекція 4. Повоєнні стилі мистецтва: абстрактний експресіонізм, поп-арт, концептуалізм 1. Нью-Йоркська школа і зміщення художнього центру. 2. Абстрактний експресіонізм: техніки і представники. 3. Поп-арт: естетизація масової культури. 4. Концептуальне мистецтво: дематеріалізація об'єкта. 5. Зміна критерію художньої вартості: від форми до ідеї. 6. Естетичні проблеми повоєнних напрямів і їхній вплив на рекламу та графічний дизайн; українські митці повоєнної доби. Список рекомендованих джерел Основний: 3 [с. 452–503], 5 [с. 290–295, 303] Додатковий: 7 [с. 280–288], 17 [с. 188–244] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Нью-Йорк як новий художній центр після 1945 р.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
напрямів і їх вплив на сучасну візуальну культуру; доробок українських митців повоєнної доби. <i>Вміти:</i> порівнювати формальні й концептуальні підходи повоєнних напрямів; визначати естетичні проблеми напрямів у контексті генези сучасної візуальної культури; критично опрацьовувати доробок українських і зарубіжних митців; застосовувати логіку тиражування, потрійного коду чи	2. Стирання межі між високим мистецтвом і масовою культурою в поп-арті. 3. Дематеріалізація художнього об'єкта в концептуалізмі. 4. Поп-арт як джерело рекламної та графічної естетики другої половини ХХ ст.	
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 3 [с. 452–503], 5 [с. 290–295, 303]; Додатковий: 7 [с. 280–288], 17 [с. 188–244]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 29, 31, 33].	10
	Практичне заняття № 4. Форма і концепт у мистецтві повоєнної доби Мета: виявити відмінності формальних і концептуальних підходів абстрактного експресіонізму, поп-арту та концептуалізму й зрозуміти перехід від формального до концептуального критерію художньої цінності. Практичні завдання: 1. Зробіть порівняльний аналіз трьох митців абстрактного експресіонізму — Джексона Поллока, Віллема де Кунінга, Марка Ротко: 1–2 ключові твори, техніка й робочий процес, вплив на подальше мистецтво і дизайн (2–3 сторінки або структурована таблиця). 2. Проаналізуйте, як Е. Ворхол перетворив шовкографію (комерційну техніку друку) на художній метод повторення з навмисними відмінностями («Автопортрет», 1966). 3. Оберіть один об'єкт масової культури (упаковка, логотип, обличчя знаменитості, мем). Намалуйте або роздрукуйте його 9 разів у сітці 3×3, кожен комірок розфарбуйте	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
нематеріальності до власної проєктної ідеї.	іншою комбінацією кольорів. Дайте відповідь (0,5–1 стор.): тиражування робить об'єкт «менш реальним» чи перетворює його на впізнаваний символ? 4. Проаналізуйте роботу Дж. Кошута «Один і три стільці» (1965): реальний стілець, його фотографія і словникове визначення. Оберіть побутовий предмет і складіть аналогічну композицію (предмет + фото + текст). Що тут є «твором мистецтва»? 5. У групах по 3–4 особи сформулюйте умовний «нематеріальний твір» за логікою «Зон нематеріальної живописної чутливості» Ів Кляйна: що є об'єктом угоди і як довести володіння ідеєю? Презентуйте результати. 6. Порівняйте поп-арт і доробок одного українського митця повоєнної доби (в Україні чи діаспорі): спільне й відмінне в естетичній програмі. 7. Застосуйте логіку одного з опрацьованих методів (тиражування Ворхола, потрійний код Кошута, нематеріальність Кляйна) до сучасної теми, яка вас особисто хвилює. Презентуйте роботу з коротким обґрунтуванням.	
<i>Знати:</i> принципи редукції форми та серійності в мінімалізмі (Д. Джадд, К. Андре, Д. Флавін); ідеї постмінімалізму і Light Art (Дж. Таррелл); особливості перформансу як мистецтва дії; ленд-	Лекція 5. Мінімалізм і його розгалуження: постгестуальна абстракція, перформанс, ленд-арт 1. Постгестуальна абстракція і мінімалізм: принципи редукції форми. 2. Постмінімалізм і Light Art: світло і простір як матеріал. 3. Перформанс: мистецтво дії й тілесного досвіду. 4. Ленд-арт та інвайронментал-арт: вихід за межі музею. 5. Спільна логіка розширення меж художнього об'єкта. 6. Мінімалізм у системах візуальної комунікації (айдентика, навігація, середовищна графіка); українські практики перформансу й ленд-арту.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
арт та інвайронментал-арт; вплив мінімалізму на сучасні системи візуальної комунікації; доробок українських митців у цих напрямках. <i>Вміти:</i> аналізувати способи виходу мистецтва за межі традиційного артефакту; генерувати ідеї креативних дизайн-пропозицій і систем візуальної комунікації на основі принципів мінімалізму, перцептивного досвіду та документації;	Список рекомендованих джерел Основний: 2 [с. 164], 3 [с. 512–535], 5 [с. 296–303] Додатковий: 17 [с. 197–263] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Заперечення композиційної ієрархії в мінімалізмі. 2. Трансформація поняття художнього твору в перформансі. 3. Документація як форма збереження творів ленд-арту. 4. Мінімалістичні принципи в сучасній айденітиці та навігаційному дизайні.	
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 2 [с. 164], 3 [с. 512–535], 5 [с. 296–303]; Додатковий: 17 [с. 197–263]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 29, 31, 33].	10
	Практичне заняття № 5. Розширення меж художнього об'єкта: мінімалізм, перформанс, ленд-арт Мета: дослідити на практиці, як мінімалізм, постмінімалізм, перформанс і ленд-арт виносять художній матеріал за межі стійкого артефакту, та застосувати їхні принципи до систем візуальної комунікації. Практичні завдання: 1. Поясніть, чому Д. Джадд відмовився від слова «скульптура» і назвав свої роботи «specific objects»; що він критикував у «relational art». Розставте 5–6 однакових	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
критично опрацьовувати доробок українських і зарубіжних митців для формування авторської концепції.	побутових предметів за одним із принципів (рівний інтервал, арифметична прогресія, групування за кратністю), сфотографуйте й поясніть, чому принцип виключає суб'єктивне «авторське» рішення. 2. Поясніть ідею дематеріалізації в постмінімалізмі та «Ganzfeld-ефект» Дж. Таррелла. Протягом 5–7 хвилин дивіться на однорідну поверхню; опишіть, що «домалював» мозок. 3. Поясніть, чому перформанс відмовляється від стійкого артефакту і що означає теза «тіло художника — це художній матеріал». Виконайте вправу із зоровим контактом і сповільненою побутовою дією; зафіксуйте зміни у сприйнятті часу й присутності. 4. Поясніть, чому в ленд-арті документація стає єдиною формою збереження твору. Обгорніть предмет підручним матеріалом, сфотографуйте в контексті середовища й поясніть статус фотографії. 5. Застосуйте логіку одного з принципів (серійність, перцептивний досвід, тіло і час, документація) до ідеї елемента системи візуальної комунікації (навігаційний знак, виставкова графіка, айдентика). Презентуйте результат з обґрунтуванням.	
Знати: проблематику феміністичного мистецтва і практики Guerrilla Girls; творчий метод Яйої Кусами як приклад	Лекція 6. Стилi 1970–1990-х: феміністичне мистецтво, фотореалізм, вуличне мистецтво 1. Феміністичне мистецтво: критика патріархальних канонів. 2. Яйої Кусами: поєднання і змішування стилів. 3. Фотореалізм: реакція на абстракцію. 4. Вуличне мистецтво: від графіті до стріт-арту. 5. Позаінституційні практики як інструмент соціальної критики.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
стильового синтезу; фотореалізм як реакцію на абстракцію; еволюцію від графіті до стріт-арту (К. Гарінг, Бенксі); причини появи цих напрямів і їхні естетичні проблеми.	6. Соціальні рухи й медіатехнології як причини нових художніх мов; естетичні проблеми напрямів. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с. 268–270], 3 [с. 536–559], 5 [с. 304–311] Додатковий: 6 [с. 204–231], 17 [с. 251] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Плакатне мистецтво Guerrilla Girls як інституційна критика. 2. Творчий метод Яйої Кусами як приклад стильового синтезу. 3. Функції стріт-арту поза музейним і ринковим обігом мистецтва.	
<i>Вміти:</i> пояснювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними рухами та художньою мовою 1970–1990-х; визначати естетичні проблеми напрямів у контексті сучасної візуальної культури; застосовувати	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 1 [с. 268–270], 3 [с. 536–559], 5 [с. 304–311]; Додатковий: 6 [с. 204–231], 17 [с. 251]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 29, 31, 33].	10
	Практичне заняття № 6. Соціальна й гендерна критика в мистецтві 1970–1990-х Мета: дослідити механізми соціальної й гендерної критики у феміністичному мистецтві та стріт-арті й розширення художніх засобів 1970–1990-х років. Практичні завдання: 1. Поясніть, як Guerrilla Girls перетворили статистику на художній засіб критики і чому плакат став їхньою зброєю. Створіть власний критичний плакат на тему гендерної чи	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
методику концептуального проєктування з використанням прийомів напрямів і сучасних цифрових технологій.	соціальної нерівності (статистика або факт, гостре питання, лаконічна мова: типографіка, чорно-біла гама й один акцентний колір). 2. Поясніть, чому крапка й сітка стали для Кусами «спільним знаменником» і що означає «самознищення» (self-obliteration) через візерунок. Створіть цифрову композицію на повторенні крапок і/або сітки; опишіть ефект занурення. 3. Поясніть, чому фотореалізм виник як відповідь на абстракцію, і в чому, за словами Ч. Клоуза, «свобода» через обмеження методу сітки. Відтворіть максимально точно фрагмент фотографії та опишіть результат. 4. Поясніть різницю між методами К. Гарінга і Бенксі. Створіть цифровий ескіз «вуличного» повідомлення на актуальну тему, змонтуйте його на фото міського середовища й обґрунтуйте вибір місця й масштабу. 5. Для одного з виконаних завдань опишіть, як сучасні цифрові технології (векторні інструменти, генерація паттернів, мокапи) змінили процес порівняно з оригінальною технікою напряму.	
<i>Знати:</i> основні стратегії постмодернізму (цитування, пастиш, іронія, змішування «високого» і «низького»); тезу А. Данто про «кінець мистецтва»;	Лекція 7. Постмодернізм і сучасне мистецтво 1. Постмодернізм: цитування, пастиш, іронія. 2. Артур Данто і теза про «кінець мистецтва». 3. Присвоєння (appropriation art) та інституційна критика. 4. Ідентичність і мультикультуралізм як теми мистецтва. 5. Сучасне мистецтво як позастильова система. 6. Причини постмодерністського повороту; постмодерністські стратегії в концептуальному проєктуванні; правові межі присвоєння.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
appropriation art та інституційну критику; роль бієнале, арт-ринку і музею в легітимації художнього статусу; причини переходу від модернізму до постмодернізму; правові межі присвоєння чужих образів. <i>Вміти:</i> пояснювати причинно-наслідкові зв'язки між суспільними змінами і постмодерністською естетикою; визначати естетичні проблеми постмодерністських напрямів;	Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с. 220–222, 258–262], 5 [с. 312–319] Додатковий: 16 [с. 16–35], 17 [с. 269–289] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Теза А. Данто про «кінець мистецтва». 2. Відмінність appropriation art від традиційного розуміння оригінальності. 3. Відсутність єдиного стильового критерію в сучасному арт-світі. 4. Присвоєння в дизайні: де закінчується цитата і починається порушення авторського права.	
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 1 [с. 220–222, 258–262], 5 [с. 312–319]; Додатковий: 16 [с. 16–35], 17 [с. 269–289]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 29, 31, 33].	12
	Практичне заняття № 7. Стратегії постмодернізму та легітимація художнього статусу Мета: дослідити стратегії постмодерністського мистецтва (присвоєння, інституційна критика, змішування реєстрів) і механізми легітимації художнього статусу, зрозуміти тезу А. Данто про «кінець мистецтва». Практичні завдання:	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
застосовувати стратегії цитування і пастишу в методиці концептуального проектування з урахуванням сучасних технологій, не порушуючи авторських прав.	1. Поясніть, чому Шеррі Левін, перефотографувавши знімки Вестона й Еванса та підписавши їх власним ім'ям, поставила під сумнів оригінальність і авторство. Відтворіть відоме зображення один в один і «підпишіть» власним ім'ям. Що змінюється в значенні, коли змінюється лише авторство? 2. Поясніть, чому музей, галерея чи арт-ринок стають «матеріалом» твору в інституційній критиці. Проаналізуйте реальну онлайн-виставку і створіть альтернативну етикетку, що розкриває приховані критерії відбору. 3. Поясніть різницю між іронічним цитуванням і прямим наслідуванням. У графічному редакторі поєднайте канонічний твір мистецтва з об'єктом масової культури в одній композиції як гру цитат. 4. У групах «скуравторуйте» уявну виставку з 4–5 творів різних стилів (з попередніх тем) за тематичним, а не хронологічним принципом; обґрунтуйте, чому в добу «постісторії» таке співіснування можливе. 5. Проаналізуйте, чи порушує ваша композиція із завдання 3 авторські права, та запропонуйте спосіб зробити її правомірною (ліцензія, суспільне надбання, трансформація).	
<i>Знати:</i> формальні ознаки та ідеї ар-нуво (синтез мистецтв, органічна лінія, національні варіанти), ар-деко (геометризація,	Лекція 8. Стилi дизайну першої половини ХХ ст.: ар-нуво, ар-деко, баугауз, функціоналізм 1. Ар-нуво: органічна лінія і синтез мистецтв. 2. Ар-деко: геометризація форми і розкіш. 3. Функціоналізм: принцип «форма слідує функції». 4. Німецький Веркбунд: поєднання мистецтва й промисловості. 5. Баугауз: школа і метод формування професійного дизайну.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
поєднання розкоші з промисловими технологіями), функціоналізму («форма слідує функції») та Баугаузу; діяльність Німецького Веркбунду; соціальну програму модерністського дизайну. <i>Вміти:</i> простежувати стильову еволюцію європейського дизайну 1890–1930-х рр.; формувати проєктні складові (орнамент, шрифт, модуль) у межах обраної стильової концепції; розкривати	6. Проєктні складові стильової концепції; соціальна програма функціоналізму і Баугаузу. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с. 40–125], 4 [с. 56–71] Додатковий: 12 [с. 27–56], 17 [с. 19–142], 18 [с. 24–163] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Національні варіанти ар-нуво: Відень, Глазго, Париж. 2. Принцип «форма слідує функції» в проєктуванні. 3. Роль Баугаузу в становленні дизайнерської освіти. 4. Соціальна відповідальність у програмі Баугаузу та функціоналізму.	
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 1 [с. 40–125], 4 [с. 56–71]; Додатковий: 12 [с. 27–56], 17 [с. 19–142], 18 [с. 24–163]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 29, 31, 33].	12
	Практичне заняття № 8. Від ар-нуво до Баугаузу: еволюція дизайну предметного середовища Мета: простежити стильову еволюцію європейського дизайну 1890–1930-х років від органічної декоративності до функціоналізму та навчитися формувати проєктні складові в межах стильової концепції. Практичні завдання:	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
соціальну відповідальність і функціоналізму її застосовувати в принципах у власних проєктах.	1. Поясніть ідею «Gesamtkunstwerk» в ар-нуво. У векторному редакторі створіть орнамент на основі однієї безперервної хвилястої лінії (за мотивами Гімара чи Макінтоша), який можна застосовувати як елемент шрифту, рамки й декоративного панно — тобто як систему проєктних складових. 2. Поясніть, як ар-деко поєднав розкіш ручної роботи з логікою промислового виробництва. Переробіть органічний мотив у строго симетричну геометризовану емблему чи паттерн. 3. Поясніть, чому Баугауз відмовився від «зайвого» декору як від етичного, а не лише естетичного питання. Спроектуйте редизайн побутового предмета, прибравши все, що не служить функції; порівняйте два варіанти. 4. Поясніть, чому Баугауз наполягав на інтеграції мистецтва, ремесла й промисловості і що означає «стандартизація» як дизайнерська цінність. Спроектуйте модульний об'єкт з одного повторюваного елемента, придатного для промислового тиражування; опишіть його соціальну цінність (доступність, економія ресурсів).	
Знати: особливості дизайну середини століття і скандинавської моделі; органічного дизайну (А. Аалто, Ф. Л. Райт); постмодернізму в	Лекція 9. Стилi дизайну другої половини ХХ – поч. ХХІ ст.: мідсенчурі, органічний дизайн, постмодернізм у дизайні, максималізм, сучасна еkleктика, хай-тек, деконструктивізм 1. Дизайн середини сторіччя і скандинавська модель. 2. Органічний дизайн: Аалто, Райт. 3. Постмодернізм у дизайні: «Мемфіс», максималізм, сучасна еkleктика. 4. Хай-тек: естетизація інженерної конструкції. 5. Деконструктивізм і параметрична формотворчість (Заха Хадід).	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
дизайні («Мемфіс», Alchimia), максималізму та сучасної еклектики; хай-теку й деконструктивізму; роль стилю в ринковій затребуваності продукту та системі комунікацій бренду; можливості параметричного моделювання. <i>Вміти:</i> порівнювати протилежні стратегії пізнього дизайну; генерувати ідеї креативних дизайн-пропозицій у межах обраного стилю; використовувати	6. Стиль як чинник ринкової затребуваності продукту і цінності бренду; параметричне моделювання та подача рішення новітніми засобами. Список рекомендованих джерел Основний: 2 [с. 178–295] Додатковий: 8 [с. 170–206], 12 [с. 104–241], 17 [с. 206–274], 18 [с. 210–374], 20 [с. 18–34] Інтернет-ресурси: 21, 23, 24, 25, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Скандинавський дизайн як модель мідсенчурі. 2. Іронічне цитування історичних стилів у групі «Мемфіс». 3. Відмінність сучасної еклектики від еклектики (історизму) XIX ст. 4. Як стиль формує цінову позицію продукту: кейси брендів.	
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Основний: 2 [с. 178–295]; Додатковий: 8 [с. 170–206], 12 [с. 104–241], 17 [с. 206–274], 18 [с. 210–374], 20 [с. 18–34]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [21, 23, 24, 25, 29, 31, 33].	12
	Практичне заняття № 9. Стильовий плюралізм сучасного предметного дизайну Мета: розкрити особливості стильового плюралізму пізнього дизайну, порівняти його протилежні стратегії та навчитися використовувати стиль для демонстрації цінності продукту.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
стильове рішення для переконливої демонстрації культурної цінності та економічної вартості продукту; застосовувати методику концептуального проєктування з урахуванням сучасних технологій і представляти рішення засобами новітніх технологій; діяти соціально відповідально.	Практичні завдання: 1. Поясніть, що означає «демократизація дизайну» повоєнної доби і чому природні матеріали та людиноцентричний підхід (Аалто) стали відповіддю на масове виробництво. Спроєктуйте простий побутовий об'єкт з однією текстурою «природного» матеріалу та органічною формою. 2. Поясніть, чому Е. Сотсасс і група «Мемфіс» обрали «дешеві» матеріали для люксового ринку і в чому іронія цитування історичних стилів. Спроєктуйте предмет з навмисно «несерйозною» геометрією та візерунчастим «дешевим» матеріалом, зберігши функцію. 3. Створіть композицію інтер'єру чи графічну сторінку, що поєднує 3–4 різні стилі джерела, досягаючи візуальної щільності, а не хаосу. 4. Поясніть, що означає «нелінійна геометрія» й «параметрична формотворчість» у роботах Гері, Хадід, Лібескінда. «Розламайте» й перекомпонуйте просту геометричну форму засобами цифрової деформації, зберігши її читабельність. 5. Для одного з розроблених об'єктів підготуйте коротку презентацію для споживача (візуалізація / мокап і 3–4 аргументи), яка демонструє його культурну цінність і обґрунтовує вартість.	
<i>Знати:</i> особливості українського авангарду (О. Екстер, М. Бойчук, Д. Бурлюк) та архітектурного	Лекція 10. Український стильовий контекст: авангард, модерн, етностиль та ідентичність 1. Український авангард: Екстер, Бойчук, Бурлюк. 2. Український архітектурний модерн: Городецький, Кричевський. 3. Етностиль у сучасному дизайні: методи цитування й стилізації. 4. Межа автентичного відтворення і комерційної експлуатації традиції.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
модерну (В. Городецький, В. Кричевський); методи цитування, стилізації та інтерпретації етнокультурних кодів; межу між автентичним відтворенням і комерційною експлуатацією традиції; особливості графічного дизайну «з українським обличчям»; структуру передпроектного аналізу етнокультурного джерела. <i>Вміти:</i> аналізувати твори українського	5. Графічний дизайн «з українським обличчям» у глобальному контексті. 6. Передпроектний аналіз етнокультурного джерела й авторська концепція проєкту в етностилі. Список рекомендованих джерел Додатковий: 11 [с. 6–121], 12 [с. 60–100], 14 [с. 42–123], 15 [с. 6–191] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 Питання для поглибленого вивчення: 1. Синтез візантійської традиції й монументального мистецтва в бойчукізмі. 2. Народний орнамент в архітектурному модерні Городецького і Кричевського. 3. Межа між автентичною стилізацією етнокоду і його комерційною експлуатацією.	
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Додатковий: 11 [с. 6–121], 12 [с. 60–100], 14 [с. 42–123], 15 [с. 6–191]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34].	12
	Практичне заняття № 10. Етнокультурні коди в сучасному українському дизайні Мета: дослідити специфіку українського авангарду й модерну та розробити на основі передпроектного аналізу авторську концепцію стилізації етнокультурного мотиву. Практичні завдання: 1. Поясніть суть «неовізантизму» М. Бойчука. Зобразіть сучасний сюжет, використовуючи композиційні принципи іконопису — фронтальність, площинність, канонічні пропорції.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
авангарду й модерну; здійснювати передпроектний аналіз етнокультурного джерела з урахуванням усіх вагомих чинників; формулювати авторську концепцію стилізації етнокультурного мотиву для сучасного графічного чи предметного дизайну; розрізняти автентичне використання етнокоду і поверхову експлуатацію.	2. Поясніть суть національно-романтичного модерну В. Кричевського і В. Городецького. Спроектуйте фасад чи деталь будівлі, інтегрувавши мотив народного орнаменту в хвилясту логіку ар-нуво. 3. Поясніть, де проходить межа між автентичним відтворенням етнокоду і його поверховою експлуатацією. Для обраного орнаменту чи техніки (вишивка, писанка, кераміка) проведіть передпроектний аналіз (походження, символіка, контекст, аудиторія) і створіть два варіанти застосування в сучасному продукті — зі збереженням символічної структури і лише з поверхневим ефектом. Порівняйте їх. 4. Поясніть, чому кириличний шрифт і вернакулярні мотиви стали інструментом української ідентичності після 2014 і 2022 рр. Спроектуйте логотип чи заголовок кириличним шрифтом, що підкреслює локальний характер літер, і сформулюйте авторську концепцію (5–7 речень).	
<i>Знати:</i> трансформацію візуальної мови в умовах	Лекція 11. Мистецтво і дизайн спротиву: візуальна мова під час війни, арт-активізм 1. Візуальна мова опору: плакат, шрифт, стріт-арт. 2. Арт-активізм: від Guerrilla Girls до українських практик.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
повномасштабної війни (плакат, стріт-арт, шрифтовий і цифровий дизайн); практики арт-активізму; український нонконформізм другої половини ХХ ст. («національна форма» 1960-х, карпатський фольклорний стиль, археологізм 1970-х); роль дизайну у формуванні образу культурної стійкості; доробок українських і зарубіжних дизайнерів воєнного часу. <i>Вміти:</i>	3. Український нонконформізм: «національна форма» 1960-х. 4. Карпатський фольклорний стиль і археологізм 1970-х. 5. Дизайн у формуванні образу культурної стійкості. 6. Передпроектний аналіз аудиторії та авторська концепція візуальної комунікації спротиву; цінність українського креативного продукту для міжнародної аудиторії. Список рекомендованих джерел Додатковий: 13 [с. 92–333], 15 [с. 6–39], 17 [с. 213] Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 33 Питання для поглибленого вивчення: 1. Шрифт і типографіка як засіб національної ідентичності під час війни. 2. Історичний прецедент опору офіційній стилістиці в українському нонконформізмі. 3. Етичні межі роботи дизайнера з травматичним досвідом. 4. Українські дизайнерські проекти воєнного часу на міжнародних конкурсах і виставках.	
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури (Додатковий: 13 [с. 92–333], 15 [с. 6–39], 17 [с. 213]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [23, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 33].	12
	Практичне заняття № 11. Візуальна мова спротиву	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
здійснювати передпроектний аналіз контексту та аудиторії і формулювати авторську концепцію візуального повідомлення; критично опрацьовувати доробок українських і зарубіжних дизайнерів; створювати візуальні комунікації, що переконливо демонструють культурну цінність українського продукту міжнародній аудиторії; представляти рішення	Мета: дослідити трансформацію візуальної мови в умовах війни та розробити концепцію візуального повідомлення, що транслює досвід культурного спротиву внутрішній і міжнародній аудиторії. Практичні завдання: 1. Дослідіть, як агітаційний плакат перетворюється на інструмент документування й меморіалізації під час повномасштабної війни і чим сучасний плакат спротиву відрізняється від класичної пропаганди. Створіть плакат на тему опору чи стійкості, використовуючи мінімум засобів — типографіку, один колір, один символ. 2. Поясніть, чому типографіка й вибір шрифту стають засобом утвердження національної ідентичності в кризові періоди. Розробіть авторський леттеринг для короткого українського гасла. 3. Поясніть, що означали «національна форма» і «сучасний стиль» у творчості Т. Яблонської, І. Гончара, В. Перевальського в умовах цензури 1960-х. Проаналізуйте один твір нонконформізму 1960–1970-х (Ф. Тетянич, І. Марчук) і визначте, які елементи форми несли національне навантаження. 4. Проведіть передпроектний аналіз двох аудиторій (внутрішньої та міжнародної) і спроектуйте візуал для волонтерської чи державної кампанії (соцмережевий пост, банер), що демонструє культурну цінність українського досвіду для обох аудиторій; подайте рішення у вигляді цифрового мокапу.	

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
засобами новітніх технологій.		
<i>Знати:</i> еволюцію цифрового проєктування від CAD до параметричного і генеративного дизайну; можливості й обмеження генеративних моделей зображень; питання авторства й етики використання «чужих» стилів; принципи екодизайну, біодизайну та циркулярної економіки; зміну поняття стилю в добу алгоритмічного формотворення.	Лекція 12. Актуальні проблеми дизайну: цифровізація, штучний інтелект, екологічність і сталий розвиток (sustainability) 1. Цифровізація: від CAD до параметричного і генеративного дизайну. 2. Штучний інтелект як інструмент і співавтор проєктування. 3. Питання авторства й етики застосування генеративних моделей. 4. Екологічність і sustainability: екодизайн, біодизайн, циркулярна економіка. 5. Переосмислення поняття стилю в добу алгоритмічного формотворення. 6. Генерування ідей з ШІ та розв'язання проблем авторства, етики й сталості в проєктуванні. Список рекомендованих джерел Додатковий: 9 [с. 45–110], 10 [с. 12–110], 12 [с. 205–211], 17 [с. 286] Інтернет-ресурси: 22, 23, 24, 25, 29, 31, 33, 35, 36 Питання для поглибленого вивчення: 1. Відмінність генеративного дизайну від традиційного авторського проєктування. 2. Етичні проблеми використання ШІ, навченого на чужих стильових джерелах. 3. Вплив принципів циркулярної економіки на критерії якості проєкту.	2
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури	12

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
<i>Вміти:</i> генерувати ідеї за допомогою генеративних інструментів і критично оцінювати їх результати; виявляти й формулювати етичні, правові та екологічні проблеми проєкту та пропонувати способи їх розв'язання; визначати роль дизайнера в ланцюжку «школа — цитування — промпт».	(Додатковий: 9 [с. 45–110], 10 [с. 12–110], 12 [с. 205–211], 17 [с. 286]) та пошуку інформаційних джерел у мережі Інтернет [22, 23, 24, 25, 29, 31, 33, 35, 36].	
	Практичне заняття № 12. Роль дизайнера в добу цифровізації, ШІ та екологічних викликів Мета: дослідити трансформацію ролі дизайнера в умовах цифровізації, штучного інтелекту й екологічних викликів та навчитися критично використовувати генеративні інструменти. Практичні завдання: 1. Дослідіть, як трансформується роль дизайнера від виконавця до куратора й промпт-інженера і в чому етична проблема використання «чужих» стилів через генеративні моделі. Згенеруйте зображення в стилі одного з митців курсу (Кандінський, Ворхол, Гарінг) і проаналізуйте: чи є результат «твором» промпт-інженера, стилізацією чи порушенням авторських прав. 2. Поясніть, що означає відмова від «запланованого старіння» і як циркулярна економіка змінює поняття «завершеного» дизайн-об'єкта. Запропонуйте редизайн предмета, спроектованого на коротке життя, що робить його ремонтпридатним чи придатним до повторного використання. 3. Порівняйте, як змінювалося поняття «автора стилю» від Баугаузу (школа-метод) через постмодернізм (цитування) до ШІ (промпт), і визначте місце сучасного дизайнера в цьому ланцюжку. 4. За допомогою генеративного інструменту створіть 5 варіантів ідеї для одного проєкту, оберіть найкращий, доопрацюйте його власноруч і сформулюйте, яку проблему (авторства, якості, сталості) довелося розв'язувати.	2

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
Всього		180

* Навчальна діяльність включає зміст лекції, список рекомендованих джерел, питання для поглибленого вивчення, завдання самостійної роботи студентів і завдання практичного заняття.

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Для доповіді: обсяг 3 повні сторінки тексту (у т. ч. з вихідними даними і бібліографією) + ілюстрації (якщо це передбачено завданням). Шрифт – Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: всі – 2 см. Абзац – 1,25. Структура вихідних даних: прізвище, ім'я / курс, група / назва дисципліни / дата виконання письмової роботи. Тема дослідження – великими літерами по центру сторінки. Структура роботи: актуальність теми дослідження / аналіз досліджень і публікацій / мета дослідження / виклад основного матеріалу / наукова новизна / висновки. Список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Для презентації: загальний обсяг презентації 10–12 слайдів. Перший слайд має містити таку інформацію: прізвище, ім'я / курс, група / назва дисципліни / дата виконання роботи / тема дослідження. Останній слайд – список використаних джерел, укладений за алфавітом та оформлений згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Інші слайди мають розкривати тему дослідження. Слайди мають містити текст та можуть містити ілюстрації, графіки тощо. Шрифт – Times New Roman 16, міжрядковий інтервал – 1,25. Доповідь до презентації – 7–8 хвилин (якщо інше не вказано в завданні).

3. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ З ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Оцінювання результатів навчання студентів з дисципліни «Сучасні стилі в мистецтві та дизайні» передбачає проведення таких контрольних заходів:

Форма контрольних заходів	Зміст форми контролю	Максимальна кількість балів
Поточний (семестровий) контроль:	Проводиться на практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань. Враховує активність та участь студента у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни.	100
Практичні заняття, самостійна робота студента	Загальна кількість практичних занять з дисципліни – 12 (24 год). Максимальна кількість балів за одне практичне заняття – 6 балів (12 занять × 6 балів) (з урахуванням балів за самостійну роботу).	72
Підсумковий модульний контроль*	Проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного і практичного навчання студентів як окреме заняття у межах годин, відведених на практичні заняття.	15
Наукова робота	Активність та участь студента у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни.	13
Підсумковий (семестровий) контроль (екзамен)	Засвоєння студентом програми навчальної дисципліни за навчальний період (семестр), що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії.	100
Підсумкова оцінка	Проводиться з метою оцінювання результатів навчання студентів за певним освітнім ступенем. Результат підсумкової	100

Форма контрольних заходів	Зміст форми контролю	Максимальна кількість балів
	оцінки з навчальної дисципліни для студента визначається як середньоарифметична сума балів поточного (семестрового) контролю та екзамену.	

*Підсумковий модульний контроль з дисципліни «Сучасні стилі в мистецтві та дизайні» здійснюється на останньому за розкладом занятті у вигляді презентації студентом комплексу робіт, виконаних ним за результатами вивчення тем дисципліни за семестр, з подальшим обговоренням та оцінюванням їх за критеріями відповідності навчальним завданням (5 балів), професійним стандартам (5 балів) і рівнем виконання (5 балів). До комплексу робіт входять стильові аналізи, практичні роботи за темами та концептуальний проєкт у визначеному стилі з обґрунтуванням його культурної цінності. Проводиться в майстернях, навчальних аудиторіях університету тощо. Формат презентації робіт (на фізичних або електронних носіях) визначається викладачем. Загальна кількість балів за модульний контроль складає 15 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Кількість балів	Зміст
«4»	Студент демонструє вільне володіння матеріалом теми дисципліни; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та першоджерела, вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міждисциплінарні та міжпредметні зв'язки, генерувати ідеї та застосовувати опановані практичні навички дизайн-діяльності.
«3»	Студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми дисципліни; ознайомлений з рекомендованою літературою та першоджерелами; відповідь на проблемні завдання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал, самостійно опрацьовані першоджерела та засвоєні аналітичні навички; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не змінюють суть) помилки у визначенні основної термінології дисципліни і практичному виконанні завдання, але легко усуває їх завдяки додатковим питанням.
«2»	Студент частково володіє матеріалом теми дисципліни; репродуктивно відтворює зміст лекційного матеріалу та/або основних літературних джерел і шляхи виконання практичного завдання; допускає помилки у визначенні основної термінології дисципліни і практичному виконанні

Кількість балів	Зміст
	завдання; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання чи вирішити проблемні практичні завдання.
«1»	Студент демонструє нездатність розкрити питання теми дисципліни, відсутність базових знань з теми та вкрай слабе володіння практичними навичками й вміннями здійснення художньо-проектної діяльності; не знає змісту рекомендованої літератури, не володіє нормативною документацією та категорійним апаратом; не засвоїв початкові навички з виконання завдання, що засвідчує низький рівень дизайнерського мислення і практичних вмінь з теми дисципліни.
«0»	Надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення практичного завдання з грубими помилками / без обґрунтування. Або завдання за темою дисципліни не виконано.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОЗААУДИТОРНОЇ (САМОСТІЙНОЇ) РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Кількість балів	Зміст
«2»	Робота виконана правильно, повністю і самостійно, засвідчує наявність належного рівня знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно з вимогами, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані.
«1»	Робота виконана, але містить помилки; засвідчує недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не повною мірою відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково.
«0»	Робота подана, але її зміст не відповідає завданню або виконаний формально. Рівень знань і практичних навичок критично низький, ключові положення теми дисципліни не відображені. Оформлення відсутнє або повністю суперечить встановленим вимогам. Вимоги академічної доброчесності грубо порушені (наприклад, значне запозичення без посилань, невласні роботи). Така робота не може бути зарахована, проте факт подання фіксується.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Програмою дисципліни «Сучасні стилі в мистецтві та дизайні» передбачено можливість студента брати участь у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни (на вибір студента). Максимальна кількість балів для зарахування – 13 балів.

Види наукової діяльності, в яких студент може брати участь:

1. Виступ з доповіддю на студентській науковій конференції – 2 бали.
2. Публікація тез конференції / наукової статті – 4 бали.
3. Призове місце на конкурсі / олімпіаді / науковому проєкті – 3 бали.
4. Розробка та презентація індивідуального науково-дослідницького проєкту – 4 бали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕНУ)

Підсумкова форма контролю за результатами вивчення дисципліни – ЕКЗАМЕН у письмовій формі, під час якого виставляється підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Оцінювання результатів навчання студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою.

Рейтинговий бал (оцінка за шкалою ЄКТС)	Відповідність рейтинговому балу
90–100 (А, відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок. Студент демонструє відмінне засвоєння теоретичного матеріалу, наявність глибоких знань з навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання при виконанні практичних завдань, опанування аналітичними навичками і вміннями, проявляє самостійність і творчість при вирішенні практичних завдань. Як виняток, зазначений рейтинговий бал може отримати студент, який, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявив активність у науковій роботі за відповідною тематикою, став призером творчого конкурсу або студентських олімпіад, виступав на конференціях тощо.
82–89 (В, добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками. Студент демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, наявність знань з теми або навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання для виконання практичних завдань, опанування аналітичними навичками і вміннями, творчий підхід, припускаючись незначних помилок і похибок у викладі теоретичного матеріалу й у виконанні практичних і творчих завдань, проявляє самостійність при вирішенні завдань.
75–81 (С, добре)	В цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок. Студент демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, наявність знань з тем навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання для виконання практичних завдань, опанування аналітичними навичками і вміннями, але припускається суттєвих помилок і похибок у викладі теоретичного матеріалу і у виконанні практичних завдань.

Рейтинговий бал (оцінка за шкалою ЄКТС)	Відповідність рейтинговому балу
69–74 (D, задовільно)	Непогано, але зі значною кількістю помилок. Студент демонструє засвоєння основних положень теоретичного матеріалу в цілому, але припускається значних помилок і неточностей у визначеннях понять і категорій дисципліни, виконуючи на непоганому рівні практичні завдання, засвідчуючи задовільний рівень оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні, допускаючи у відповідях помилки.
60–68 (E, задовільно)	Виконання задовольняє мінімальним критеріям. Студент демонструє часткове засвоєння основних положень теоретичного матеріалу, наявність прогалин, припускається значної кількості помилок у визначеннях основних понять і категорій дисципліни та виконанні практичних завдань, має прогалини в розумінні основних положень теоретичної частини дисципліни, низькі навички і вміння виконання практичних завдань.
35–59 (FX, незадовільно)	З можливістю повторного складання. Студент фрагментарно, поверхово володіє навчальним матеріалом дисципліни, недостатньо опанував як основні положення теоретичного матеріалу, так і аналітичні навички й вміння для виконання завдань, і повинен додатково виконати індивідуальне завдання для підвищення рівня своїх знань та практичних навичок для повторного проходження підсумкового контролю.
1–34 (F, незадовільно)	Студент не засвоїв основні положення теоретичного матеріалу теми або дисципліни, не знає визначень основних понять і категорій дисципліни, не володіє аналітичними навичками і вміннями для виконання завдань.

Екзаменаційні матеріали до підсумкового (семестрового) контролю (екзамену) складаються на основі програми та робочої програми дисципліни, охоплюють її зміст та розподілені в екзаменаційних завданнях з дисципліни. Передбачено 3 завдання, які оцінюються у 30, 30, 40 балів відповідно.

Загальна оцінка за екзамен визначається як сума балів за всі виконані завдання (100 балів – максимум).

Кращим студентам (але не більше 3-х), які повністю виконали програму з дисципліни, виявили активність у науково-дослідній роботі і художньо-проєктній діяльності за тематикою дисципліни, стали призерами студентських олімпіад, конкурсів наукових і творчих робіт, мали доповідь на конференціях та за результатами поточного (семестрового) контролю набрали 70 і більше балів, передбачено виставлення результатів екзамену без виконання екзаменаційного завдання, про що робиться запис в екзаменаційному листі студента.

Присутність студентів на екзамені є обов'язковою.

Повторне складання екзамену з дисципліни «Сучасні стилі в мистецтві та дизайні» допускається, але не більше двох разів. При незадовільній оцінці з першої спроби науково-педагогічному працівнику з даної дисципліни, вдруге екзамен приймається комісією, яка створюється деканатом факультету.

Результат підсумкової оцінки з навчальної дисципліни для студента визначається як середньоарифметична сума балів поточного (семестрового) контролю та екзамену.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі: від вікторіанців до хіпстерів. Київ : ArtHuss, 2019.
2. Зиміна С. Б. Стилi інтер'єру. Київ : Довіра, 2018. 360 с.
3. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / під заг. ред. С. Фартінга. Харків : Vivat, 2021. 576 с.
4. Савчак Н. С., Савчак Р. Н., Михайлечко Н. В., Баранович Л. Р. Основи дизайну : навч. посіб. Львів : СПОЛОМ, 2024. 172 с.
5. Малінз Ш. Коротка історія мистецтва. Київ : Наш формат, 2026. 336 с.

Додатковий

6. Вілсон М. Мистецтво без таємниць. 50 мистецьких творів: знайомство, дослідження, пояснення. Київ : ArtHuss, 2024. 240 с.
7. Владимирівська Г. Мистецтво розуміти мистецтво. Київ : ВД «АДЕФ-Україна», 2023. 432 с.
8. Гула Р. В., Передерій І. Г., Квіткін П. В., Філь Г. О. Історія культури Скандинавії : підручник. Київ : Каравела, 2023. 244 с.
9. Клеон О. Кради як митець. Креативні «фішки», про які тобі ніхто не розповість / пер. Г. Литвиненко. Харків : КСД, 2024. 160 с.
10. Краковецький О. ChatGPT, DALL·E, Midjourney: як генеративний штучний інтелект змінює світ. Київ : ArtHuss, 2024. 190 с.
11. Нариси з історії українського дизайну ХХ століття : зб. ст. / за заг. ред. М. І. Яковлева. Київ : Фенікс, 2012. 257 с.
12. Олійник О. П. Теорії та концепції дизайну : навч. посіб. Київ : НАУ, 2025. 256 с.
13. Смирна Л. В. Століття нонконформізму в українському візуальному мистецтві : монографія. Київ : Фенікс, 2017. 480 с.
14. Столярчук Н. Український авангард : навч. посіб. 2-ге вид., змін. та доп. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 176 с.
15. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ : ArtHuss, 2023. 204 с.
16. Danto A. C. After the End of Art: Contemporary Art and the Pale of History. Princeton : Princeton University Press, 2021.
17. Dempsey A. Styles, Schools and Movements: The Essential Encyclopaedic Guide to Modern Art. London : Thames & Hudson, 2005. 304 p.
18. Wilkes A., Farfour G., Ewart J. Design: The Definitive Visual History. 2nd ed. London : DK, 2021.
19. Schapiro M. Theory and Philosophy of Art: Style, Artist, and Society. Selected Papers. New York : George Braziller, 1994. 253 p.
20. Alegre I. Star Product Designers: Prototypes, Products, and Sketches from the World's Top Designers. New York : Harper Design, 2013. 421 p.

Інтернет-ресурси

21. Безугла Р. І., Слівінська А. Ф. Еклектика в дизайні інтер'єру житлових приміщень другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2025. Т. 51. С. 482–488. URL: <https://lnk.ua/Cmn2me3fj>

22. Водолазька С. А., Крайнікова Т. С. Дизайн книжкових видань із використанням ШІ (практики американського та українського книговидавництва). Технологія і техніка друкарства. 2024. № 1(83). С. 81–96.
23. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
24. Електронна бібліотека «Культура України» Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: <http://elib.nplu.org>
25. Естетика: навчальний посібник для педагогів / за ред. Т. І. Андрущенко. К.: «МП Леся», 2014. - 613 с. URL: <http://www.npu-etestet.com.ua/wp-content/uploads/Posibnik.pdf>
26. Естетика графічного спротиву та шрифт на службі національної й релігійної ідентичності : інтерв'ю з дизайнером О. Чекалем. URL: <https://risu.ua>
27. Кара-Васильєва Т. Нові підходи до історії українського мистецтва ХХ сторіччя. МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія. 2006. Вип. 3. С. 145–165.
28. Косів В. М. Українська ідентичність у графічному дизайні 1945–1989 років: символи, образи, стилістика : дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.07. Київ, 2019. 645 с.
29. Культурологічна бібліотека. URL: http://kultura.ho.ua/books_ku.htm
30. Мультидисциплінарна студія Yakusha. URL: <https://victoriayakusha.com>
31. Національна історична бібліотека України. URL: <http://www.nibu.kiev.ua>
32. Проєкт «Велика українська енциклопедія». URL: <https://vue.gov.ua>
33. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
34. Студія MAKHNO. URL: <https://makhnostudio.com>
35. Чемерис Г. Ю. Генеративний та динамічний дизайн як сучасний тренд брендингових концепцій. 2024. URL: <https://www.researchgate.net>
36. 50 Design Styles Every Designer Should Know for Better Prompting. URL: <https://uxplanet.org/50-design-styles-every-designer-should-know-for-better-prompting-56c09d55db62>